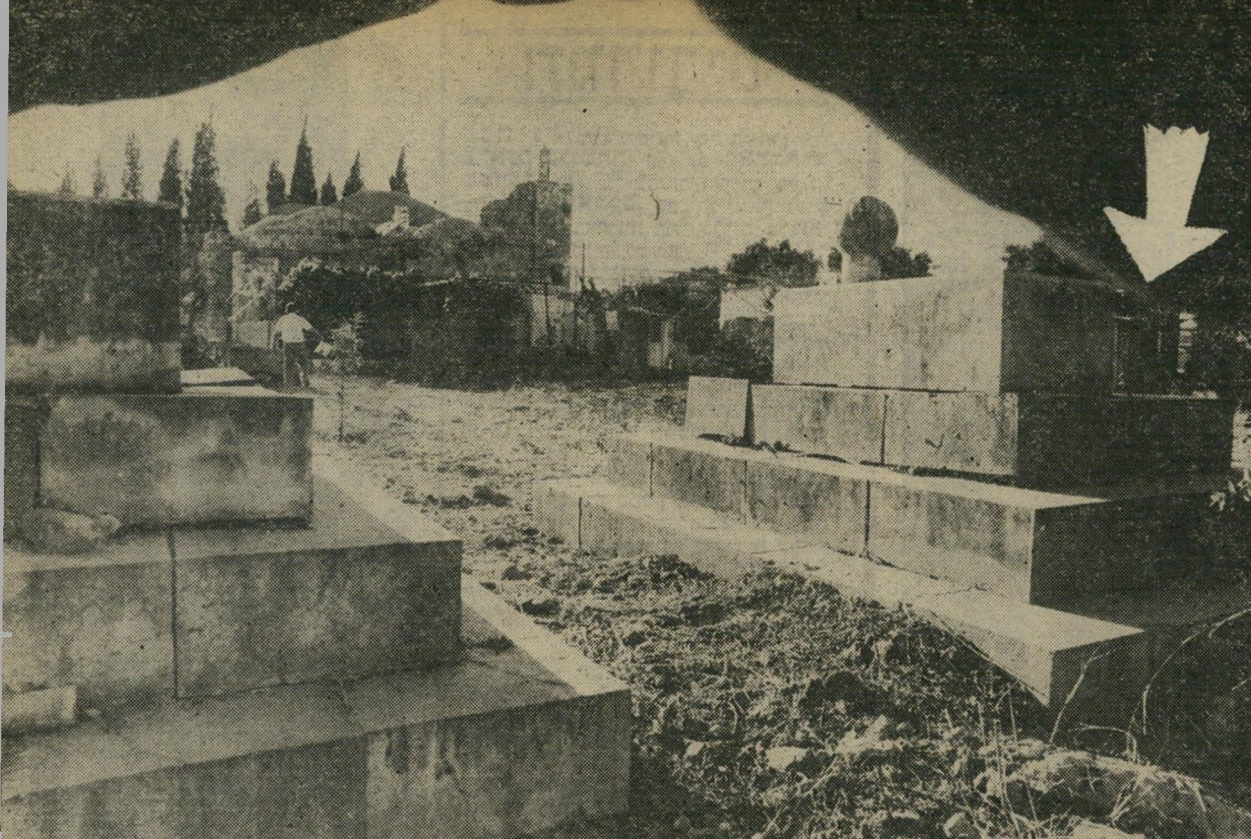

אבטיחים ומכרים ליד הקברים

היה יחיה אולם החתונות המקורי ב' יותר בעולם כולו. עסק משגשג, לא נורמלי. בלב רמלה, מול התחנה המרכזית של אגד בעיר זו. דרך השער הראשי ייכניו סו הסועדים והתזמורת, והמלצרים יעברו עם המגשים העמוסים ריבועי עוף וארגוני משקאות. ובאותו מקום עצמו יצטופפו גם המתפללים המוסלמיים. ליד הקברים הי עתיקים.

שתי הקבוצות ייפגשו זו עם זו בחצר המיסגד אבראלעון, וכל אחת תפנה לי דרכה. היהודים ישתו לחיים, ירקדו עם הכלה בשימחה ובששון, המוסלמים ית ייחדו עם זכר קדושיהם ליד הקברים, וינסקו את קירות המיסגד הישן שלהם לצילי התזמורת ולקול מיצהלות החור גים.

אולם החתונות בבית הקברות ובחצר מיסגד מוסלמי, הרי זה המצאה שאיש עדיין לא חשב עליה. אך היא קיימת עתה בר תיים מכל סוג, וכן מופיע ב"ידור". באותו תוכניתם של ארבעה יהודים יוצאי עדות המזרח מרמלה, בידיהם של רחמים צלח, רחמים חוגי, מול עזריה ויחזקאל יהלומי, נמצא חוזה הכירה ל-49 שנים של השטח הנקרא מיסגד אבראלעון. בהסכם כתוב, בסעיף מס' 7: "החוכר יהיה רשאי להש תמש במקרקעין הנ"ל ובבניין שיוקם...

אולם החתונות ובית הקברות

לא חקרה אפשרות זו. מוחמד תאג'י, יושב ראש ועדה הנאמנים של הווקף המוסלמי ברמלה התלונן, לפני כמה שבועות, כי מישרת מרחב המרכז, כי הותקף על ידי נעים עזריה אשר גם איים עליו. קצין מישרת ברמלה עמד לעצור את עזריה ולהביאו לחקירה, אך לאחר התערבותה של אישיות בכירה במישרת מרחב ה מרכז, בוטל המעצר.

סגן ניצב שימעון סביר, ראש מחלקת החקירות במרחב המרכז של המישרת, סיפר לכתב העולם הזה: "בדקנו את תת לונה של תאג'י. חקרנו גם אותו לגבי התלונה שהגיש נעים עזריה נגדו. יש פה תלונה נגד תלונה. בית המישפט יחליט מי צודק. אין פה סיכסוך בין יהודים מוסלמים". סגן ניצב סביר סירב לחיכנס לפירטי הפרשה. הוא רק חסיף, שטיפולה של המישרת בפרשה היה הוגן.

ספק אם חוקרי מישרת מרחב המרכז של המישרת יתגברו על יחס כלפי סגן מפקדה היחידה שלהם, ניצב מישינה מגשה גולן (אלוף מישינת בצה"ל), וישבעו נחת מגילוי הסיפור שמאחרי הקלעים.

עיסקה

כשרה?

יצבמישינה גולן אינו אלא גיסו של יחזקאל יהלומי, אחד מארבעת היהודים ששיכנעו את ועדה הנאמנים של רמלה לחתום עימם על חוזה הכירה של המיסגד. מוחמד תאג'י, המבקש את ביטול ההסכם בטענה שזה גורם לחילול המיסגד ובית הקברות, התלונן שהותקף ואיימו על חייו אם ימשיך לגלות התנגדות ל חוכניות של יהלומי וחבריו.

יחזקאל יהלומי עצמו סירב להגיב על פרשת בניית אולם החתונות במיסגד, כי אומרו שאין זה עניין ציבורי, אלא פרטי. ניצב מישינה גולן, גיסו של יהלומי, מס ביר שאינו קשור לפרשה כלל. הוא גם אינו מוכנע בעיסקה בלתי כשרה. ל דעתו, מדובר בעיסקה פרטית, שלא נתגלה בה עד עתה כל דבר בלתי חוקי.

מור הדבר שקצין בכיר זה לא שמע עד עתה שבסעיף 29 לחוק ניכסי נפקדים, נאמר במפורש: "לא יעשה ועדה הנאמנים, בדרך כלשהי, העברת מקרקעין שיש בהם מיסגד".

עליידי יהודים, במקום קדוש למוסלמים. מישרת הדתות, האפטרופוס המוסרי והי חוקי, לא נקט את הצעדים המישפטיים הדרושים לביטול המייד של הסכם הח כירה בין ארבעת היהודים לבין ועד הנאמנים. גם שמואל טולדנו, יועץ ראשי הממשלה לענייני ערבים, וגם מישרד מב קריה מדינה, שותפו בידיעה על קיום הפרשה. אך לא נעשה כל צעד מישפטי שבכוחו למחות על השערורייה. לבטל את ההסכם ולהעניש את הזיפנים שטענו כי התקבל אישור ממשלתי לביצוע העיסקה.

כתב שלמה נאווי, מנהל המחלקה ה מוסלמית במישרת הדתות, למוזכר ועד הנאמנים ברמלה ב-10.12.72: "בזמנו הודעתי לך כי קבענו כלל לעצמנו, כי מישרד זה לא יתן יד לעשות עסקות ב מקומות קדושים בניגוד להלכה המוס למית וללא אישור בית דין שרעי מוס מך. לאור הנ"ל בוטלה העיסקה עם עורך הדין חוון בזמנו, והכסף שנתקבל הוחזר לבעליו. לגופו של עניין, ובקשר לעיסקה האחרונה, צויין גם כן שהיא בוצעה בני גור להלכה ובניגוד לחוקי הווקף. לועד הנאמנים לא היתה סמכות מלכתחילה לדון בעיסקה זו, ולאשר אותה ללא אישור בית הדין, וללא אישור מישרת הדתות ה ממונה על שמירת המקומות הקדושים."

ומסכם שלמה נאווי: "יש לראות כי עיסקה זו בטלה מעיקרה, כי החווה עם החוכר נערך מטעם גוף בלתי מוסמך. יש לחזור את הסכום של 56 אלף ל"י מייד לצד השני. יש לבטל את חוזה העבודה לביצוע עבודות, שיפוצים) במיסגד עומר, עבודות האמורות להיות ממומנות על ידי כספי העיסקה הנ"ל".

הגיס

קצין מישרת

מדוע חתמו חברי ועדה הנאמנים ה מוסלמי ברמלה הסכים הכירה זה? כי ישיבה שהתקיימה במישרת הדתות ב 3.2.73 הצהירו חבריה הוועד, שחתמו על ההסכם, בדבר התוכניות לבניית אולם חתונות במיסגד, עם ארבעת היהודים, כי הם לא ידעו במה מדובר, איש לא העמידם על תנאי החווה ולא קיבל הסבר כלשהו על המיטמך שעליו חתמו.

ממקורות מוסמכים נודע לכתב העולם הזה, שאחד מחברי הוועד הקודם שחתם על ההסכם טוען שהופעלו עליו לחצים מגורם מקומי בדבר העברת המיסגד אבראלעון לידיהם של ארבעת היהודים, לתי קופסה של 49 שנים. אך המישרת עדיין

בתוך חלק מהמיסגד מתגוררת מישפחה מוסלמית השומרת על המקום, זה יותר מחמש עשרה שנים. במיסגד זה אין מת פללים היום, והקהילה המוסלמית בעיר מתרכזת במיסגד עומר, ואם לא די בתוכ נית האלה לחילול המקום הקדוש למוסלמים, הצטרפה גם עיריית רמלה לפרשה האומללה. היא נתנה, בתאריך 13.6.76, אישור בכתב לפלישה למיסגד, ולהקמת סככה למכירת אבטיחים בחצרו, ליד הר קברים. האישור ניתן ליחזקאל ט. מי רמלה, והמיסמך של העירייה נחתם על ידי ד. אבירם, ראש מחלקת תברואה, רישוי ופיתוח עירוני, ראש העיר הרתי, חובש הכיפה, של רמלה, אהרון אבו חצירא, לא הודעו עד היום מחילול המקום הקדוש, ולא פצה סיו בנדון.

עיסקה בטלה

מעיקרה

אחרי שחבר ועדה הנאמנים התלונן ב מישרת על הפלישה לצורך מכירת אבטיחים במיסגד, נערכה חקירה. כפי שגילה אלקרם עטאוה בבית המישפט, סיפר אחד הנחקרים, נעים עזריה (בעלה של מול השופתה לתוכנית הקמתו של או ל החתונות במיסגד), כי בימים הקרו בים הוא יביא טרקטורים כדי להרוס את המיסגד ולבנות במקום מיבנים אחרים.

עטאוה ביקש מהשופת המחוזית, חנה אבנור, לתת צו הצהרתי נגד מיסחר האבטיחים במיסגד ובבית הקברות של אבראלעון.

קבעה השופת בתחלטה: "יוצא, אי שובגר בקשה זו על לידן בשאלה מישפטית נכבדה ביותר, והיא: מה דינו של הסכם הכירה כגון זה שנעשה על ידי ועדה הנאמנים המוסלמי כפי שנעשה, והי סיפה השופת: "מתברר כי באותו הסכם יש סעיף שבו ראו עצמם חברי ועד הנאמנים זקוקים להסכם שרי הדתות לעריכת ההסכם הנ"ל, ואף הצהירו כי ניתן אישור כזה של הש. אך מתוך הי מיסמכים שצורפו לבקשה מתברר, כי אישור של שרי הדתות לא ניתן". סיכמה השופת: "לכאורה נראה לי כי החווה הזו אינו תקף ועל כן, עד אשר תתברר המחלוקת שבין הצדדים, יש מקום למתן צוהימניעה כפי שהתבקש". הקרב על המיסגד אבראלעון נמשך זה ארבע שנים, החמור מכל הוא שיילטונות המדינה, ואלה שעומדים מ אחרי חלקים בפרשה זו, ידעו ללא ספק על הפשע שבדרך: הקמת אולם החתונות

עליהם, לצורך קיומם של אולמות לחתונות, מסיבות, או אירועים ציבוריים חברי סעיף ציוני, כמרכז, שהחוכר ייזוהר שלא לפגוע בערכי הדת /או המוסר.

הפרשה כולה התפוצצה בחודש שעבר, בבית המישפט המחוזי בתל אביב. אלקרם עטאוה, חבר ועדה הנאמנים של הווקף ה מוסלמי ברמלה, פנה לבית המישפט וביקש

"זה תקף!" טוען לגבי ההסכם ניצב מישינה מנשה גולן. "אד לי אין שום קשר לזה."

מתן פסק דין הצהרתי לגבי מה שהתרחש במיסגד אבראלעון. עטאוה, גילה כי בתאריך 5.10.1972 הת חייב ועדה הנאמנים של הווקף המוסלמי ברמלה, להחכיר את אבראלעון לארבעת היהודים הנ"ל לתקופה של 49 שנים תמורת סכום כולל של 56 אלף ל"י! מבקש הצו סיפר, שחלקו הגדול של אבראלעון מהווה מיסגד, וכן יש בו בית קברות שהינו, מטבע בריאתו, מקום קדוש עוד יותר מן המיסגד. המדובר בשטח כולל 2.5 דונם. ארבעת היהודים שחתמו על כוונתם להקים אולם החתונות במיסגד טענו, בסעיף 4 לניסוח ג' בחווה, כי המקרקעין פנויים מכל מיבנה ואינם מנוצלים היום. אולם מבקש הצו, טוען שהדבר אינו כיוון, הוא טוען שהמקום שהוחכר מהווה בחלקו מסגד ובחלקו השני מהווה בית קברות, וכי